

DIDAKTIKA POČIATOČNÉHO OSVOJOVANIA SI CUDZÍCH JAZYKOV Z PERSPEKTÍVY TRANS-DISCIPLINÁRNEHO PRÍSTUPU K EDUKÁCI

METHODOLOGY OF EARLY FOREIGN LANGUAGE LEARNING FROM THE PERSPECTIVE OF THE TRANS-DISCIPLINARY APPROACH TO EDUCATION

Pokrivčáková Silvia

Kľúčové slová: predškolské vzdelávanie, lingvodidaktika, počiatocné osvojovanie si cudzích jazykov, transdisciplinárny prístup

Key words: pre-school education, language pedagogy, early foreign language learning, trans-disciplinary approach

Narastajúce nároky na ovládanie cudzích jazykov vo svete vedie k postupnému znižovaniu vekovej hranice povinného začiatku vyučovania cudzích jazykov v rámci inštitucionalizovaného edukačného kontextu. Po ustanovení povinného začiatku vyučovania cudzích jazykov na 1. stupni základných škôl vo väčšine európskych krajín vrátane Českej republiky a Slovenska sme v súčasnosti svedkami ďalšieho posunu, a to k inštitucionalizovanému počiatocnému osvojovaniu si cudzích jazykov na úrovni materských škôl. Aby sa však predišlo možným rizikám a vážnym škodám, pred ktorými varujú skúsenosti z viacerých krajín, je v tejto súvislosti potrebné ustanovenie systematickej didaktiky počiatocného osvojovania si cudzích jazykov, ktorá by bola založená nie na populárnych mýtach (napr. „čím skôr s cudzím jazykom detí začnú, tým lepšie ho budú ovládať“), ale na overených výsledkoch vedeckých výskumov.

Cieľom príspevku je kriticky analyzovať súčasný stav poznania v danej oblasti a na základe posledných výskumov načrtnúť teoretický rámec pre konštituovanie didaktiky počiatocného osvojovania si cudzích jazykov ako pedagogickej (trans)disciplíny, ktorá je nevyhnutne budovaná na prieniku viacerých pedagogických a lingvistických vied (napr. všeobecná lingvodidaktika, didaktika cudzích jazykov, didaktika počiatocného rozvoja gramotnosti, neurolingvistika, sociolingvistika, kognitívna lingvistika a i.).

Abstract: Growing demands to speak foreign languages throughout the world lead to a gradual lowering of the age limit for the compulsory beginning of teaching foreign languages within the institutionalised educational context. Having set the compulsory beginning of foreign language teaching at the 1st level

of primary schools in most European countries, including the Czech Republic and Slovakia, we are currently witnessing another shift, that is, the attempts at institutionalised initial acquisition of foreign languages in kindergartens. To prevent possible risks and serious damage, warned against by the experience from several countries, it is necessary to adopt a systematic methodology of the initial acquisition of foreign languages which would not be based on popular myths (e.g. “the sooner the kids begin with a foreign language, the better command they will get later”), but on verified results of scholarly research.

The aim of the paper is to critically analyse current situation in the field and, drawing on recent research, to outline a theoretical framework for the constitution of the methodology of the initial acquisition of foreign languages as a pedagogical (trans)discipline, which would necessarily build on the interpenetration of several pedagogical and linguistic sciences (e.g. general pedagogy of language, methodology of foreign language teaching, methodology of the initial development of literacy, neurolinguistics, sociolinguistics, cognitive linguistics, etc.).

Literatúra/References:

- Edelenbos, P., Johnstone, R. & Kubanek, A. (2006). *The main pedagogical principles underlying the teaching of languages to very young learners: Languages for the children of Europe*. Published Research, Good Practice & Main Principles. Final Report of the EAC 89/04, Lot 1 study (October 2006).
- European Commission. http://ec.europa.eu/assets/eac/languages/policy/language-policy/documents/young_en.pdf
- European Commission (2011). *European Strategic Framework for Education and Training (ET 2020): Language Learning at Pre-primary School Level: Making it Efficient and Sustainable: A Policy Handbook*. Brussels: European Commission. Dostupné na: http://ec.europa.eu/assets/eac/languages/policy/language-policy/documents/early-language-learning-handbook_en.pdf
- Lambelet A., Berthele R. (2015). *Age and Foreign Language Learning in School*. London: Palgrave Pivot. https://doi.org/10.1057/9781137525901_2